Lietas Nr. 133051014
Lietas arhīva Nr. 104AA-0518-15/27

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 10.septembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese D.Kalniņa,
tiesneses S.Amola, S.Gļazere

sakarā ar SIA "/Nosaukums/" valdes priekšsēdētājas /pers. C/ iesniegto apelācijas sūdzību, izskatīja rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietu, kurā ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 20.marta spriedumu atstāts negrozīts Valsts darba inspekcijas 2014.gada 22.jūlija lēmums Nr.2014-05-04/183-2014-05-05/379,

k o n s t a t ē j a

Zemgales reģionālās Valsts darba inspekcijas galvenā valsts inspektore 2014.gada 13.maijā sastādījusi administratīva pārkāpuma protokolu AM Nr.022450 par to, ka 2014.gada 26.martā, 2014.gada 15.aprīlī veicot SIA "/Nosaukums/" valdes priekšsēdētājas /pers. C/ uzrādīto dokumentu pārbaudi, konstatēts, ka 2013. gada novembra darba laika uzskaites tabelē /pers. D/, /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/, /pers. I/, /pers. J/, /pers. K/, /pers. L/, /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. P/, /pers. R/, /pers. S/, /pers. T/, /pers. U/, /pers. V/, /pers. Z/, /pers. A0/ uzrādītas nostrādātas "0" stundas. Pārbaudes laikā noskaidrots, ka 2013.gada novembra mēnesī minētie darbinieki nav nodrošināti ar darbu, proti, radusies dīkstāve darba devēja vainas dēļ. Samaksa par dīkstāvi nav izmaksāta /pers. I/, /pers. J/, /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. R/, /pers. Z/. Pārbaudot darba samaksas aprēķina un izmaksas dokumentus, nav gūts dokumentārs apstiprinājums tam, ka SIA "/Nosaukums/" ir izmaksājusi darba samaksu par 2013.gada augustu, septembri, oktobri /pers. I/, /pers. J/, kā arī par 2013.gada septembri aprēķināto darba algu /pers. AA/. Pārbaudes laikā konstatēts, ka laika periodā no 2013.gada augusta līdz novembrim atlaistajiem darbiniekiem, izbeidzot darba attiecības, nav izmaksāta kompensācija par neizmantoto atvaļinājumu atlaišanas dienā. Norādīts, ka ir pārkāpta Darba likuma 74.panta otrā un trešā daļa, 69.panta pirmā daļa, 128.panta pirmā daļa. Tādējādi izdarīts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk- LAPK) 41.panta pirmajā daļā paredzētais administratīvais pārkāpums.

2014.gada 11.jūnijā pieņemts lēmums Nr.12R-1113-2014-3 par administratīvā soda uzlikšanu SIA /Nosaukums A/ par LAPK 41.panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu 500 *euro*.

Nepiekrītot pieņemtajam lēmumam SIA /Nosaukums A/ to apstrīdēja.

Ar Valsts darba inspekcijas direktora vietnieces S.Vaskas-Epneres 2014.gada 22.jūlija lēmumu Nr. 2014-05-04/183-2014-05-05/379 sākotnējais lēmums atstāts negrozīts.

Iesniedzēja minēto lēmumu pārsūdzējusi Rīgas rajona tiesā. Ar Rīgas rajona tiesas

2015.gada 20.marta spriedumu sūdzība noraidīta.

Tiesa, nekonstatējot pierādījumus, kas būtu atzīstami par nepieļaujamiem un pierādīšanā neizmantojamiem, tos novērtējot pēc iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā un savstarpējā sakarībā, secinājusi, ka SIA /Nosaukums A/ ir pārkāpusi Darba likuma 69.panta pirmās daļas, 74.panta otrās un trešās daļas un 128.panta pirmās daļas prasības, tās darbībās ir administratīvā pārkāpuma, kas paredzēts LAPK 41.panta pirmajā daļā, sastāvs, un tās vaina šī administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta.

Tiesa, izvērtējusi pierādījumus un iestādes lēmumā norādīto pamatojumu, secina, ka pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, un, izmantojot LAPK 289.^{13} panta trešajā daļā noteikto, pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai daļā par sūdzības iesniedzēja vainu un sodu.

Par minēto spriedumu SIA /Nosaukums A/ iesniegusi apelācijas sūdzību, lūdzot to atcelt un izbeigt administratīvo lietvedību.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka ne iestādes lēmumā, ne tiesas spriedumā nav analizēts fakts par dīkstāvi. Darba likumā nav ietvertas atsevišķas prasības saistībā ar dīkstāves konstatēšanu, kā arī pienākums darba devējam ar atbilstošu rīkojumu informēt darbinieku par dīkstāves iestāšanos. Ar darbiniekiem tika panākta mutiska vienošanās par dīkstāvi, par ko nav saņemtas neviena darbinieka pretenzijas. Tādējādi SIA "/Nosaukums/" ieskatā nav konstatējamas Darba likuma normu pārkāpums.

Tāpat iesniedzēja norāda, ka netika ņemt vērā apstāklis, ka darba samaksas izmaksa no uzņēmuma konta netika veikta objektīvu iemeslu dēļ - tā kā uzņēmuma rīcībā uz doto brīdi nebija nepieciešamie naudas līdzekļi, darba samaksa tika veikta, izmantojot privātos bankas kontus, par ko ir iesniegtas bankas kontu izdrukas. Līdz ar ko, SIA /Nosaukums A/ ieskatā ir sasniegts mērķis - ir izmaksātas visas darbiniekiem pienākošas naudas summas un nav skartas būtiskas darbinieku ekonomiskās intereses.

Bez tam, iesniedzēja apstrīd piemērotā soda apmēru, norādot, ka tas nav samērīgs ar izdarīto pārkāpumu, nosakot sodu netika ņemts vērā SIA "/Nosaukums/" mantiskais stāvoklis, tas, ka iepriekš tā nav sodīta par līdzīgu pārkāpumu, pārkāpums izdarīts aiz neuzmanības, darba samaksa ir veikta no citiem bankas kontiem. Uzskata, ka Valsts darba inspekcijas, nosakot sodu bija jāvērtē lietas apstākļi, nevis vadoties pēc noteiktām vadlīnijām, jo vadlīnijas soda piemērošanā ir pretrunā ar LAPK normām, jo nosaka nesamērīgi lielu soda apmēru.

Valsts darba inspekcija iesniegusi paskaidrojumu par iesniegto apelācijas sūdzību, norādot, ka sūdzību neatzīst, lūdz atstāt spēkā Rīgas rajona tiesas 2015.gada 20.marta spriedumu. Norāda, ka pieņemtais spriedums ir tiesisks un pamatots, un atbilst lietas faktiskajiem apstākļiem.

Norāda, ka Valsts darba inspekcijas lēmumā ir ietverts vērtējums par to, kāpēc iestādes ieskatā lietā ir savākts pierādījumu kopums, kas ir uzskatāms par pietiekamu, lai konstatētu izdarīto administratīvo pārkāpumu.

Tāpat norāda, ka administratīvā soda lieluma izvērtēšanai Metodisko noteikumu izmantošana ir pieļaujama, ciktāl tie nav pretrunā ar LAPK normām. Bez tā, šie noteikumi ir izstrādāti ar mērķi noteikt vienotu kārtību soda lieluma noteikšanai, ievērojot vienlīdzības un tiesiskās paļāvības principus.

Pieņemot lēmumu iestāde ir ievērojusi procesuālos principus, vērtējusi Pieteicēja argumentus, lietā esošos dokumentus un lietas apstākļus.

Tiesu kolēģija atzīst, ka saskaņā ar LAPK 289.^{21} panta nosacījumiem apelācijas sūdzība apgabaltiesā ir izskatāma rakstveida procesā, pamats tiesu kolēģijai pieņemt lēmumu par sūdzības izskatīšanu tiesas sēdē nav objektīvi konstatējams, jo lēmumu iespējams pieņemt pēc lietā esošajiem materiāliem.

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus, Valsts darba inspekcijas paskaidrojumus, tiesu kolēģija uzskata, ka Rīgas rajona tiesas 2015.gada 20.marta spriedums ir tiesisks un pamatots, atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība noraidāma. Iesniegtā apelācijas sūdzība faktiski balstīta uz tiem pašiem argumentiem, kas norādīti SIA /Nosaukums A/ pieteikumā tiesai un ir jau izvērtēti Rīgas rajona tiesas 2015.gada 20.marta spriedumā, līdz ar ko atkārtota apelācijas sūdzības argumentu un motīvu pārvērtēšana nav nepieciešama.

Saskaņā ar LAPK 289.^{21}panta un 289.^{22}panta nosacījumiem apelācijas instances tiesa ievēro šī kodeksa divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību un taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši minētās nodaļas prasībām.

LAPK 289.^{13} panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai.

Tiesu kolēģija atzīst, ka Rīgas rajona tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, sprieduma motivācija ir pareiza un pietiekama. Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi, ka Valsts darba inspekcijas 2014.gada 22.jūlija lēmums Nr.2014-05-04/183-2014-05-05/379 ir tiesisks un pamatots. Līdz ar ko tiesu kolēģija saskaņā ar LAPK 289.^{13} panta trešo daļu pievienojas pirmās instances tiesas lietas apstākļu konstatējumam, sprieduma motivācijai un izvērstāks argumentu izklāsts apelācijas tiesas spriedumā nav nepieciešams.

Saskaņā ar LAPK 272.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Lai personu sauktu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 41.panta pirmās daļas, ir jākonstatē, ka ir notikusi darba tiesisko attiecību regulējošo normatīvo aktu pārkāpšana, izņemot darba līguma nenoslēgšanu rakstveida formā un valsts noteiktās minimālās mēneša darba algas nenodrošināšanu, ja persona nodarbināta normālo darba laiku, vai minimālās stundas tarifa likmes nenodrošināšanu.

Kā izriet no administratīvā pārkāpuma protokola un pārējiem lietas materiāliem, SIA "/Nosaukums/" ir pārkāpis Darba likuma 74.panta otrās un trešās daļas, 69.panta pirmās daļas un 128.panta pirmās daļas nosacījumus.

Atbilstoši Darba likuma 74.panta otrajai un trešajai daļai, darbinieka saistība uzskatāma par izpildītu un darba devējam ir pienākums izmaksāt darba samaksu/vidējo izpeļņu darbiniekam, kuram ir noteikta laika alga/ akorda alga arī gadījumos, ja darba devējs darbinieku nenodarbina vai arī neveic darbinieka saistības izpildījuma pieņemšanai nepieciešamās darbības (dīkstāve). Ne iestāde, ne pirmās instances tiesa nav konstatējusi, ka /pers. I/, /pers. J/, /pers. M/, /pers. N/, /pers. O/, /pers. R/, un /pers. Z/ tiktu izmaksāta samaksa par dīkstāvi 2013.gada novembrī. To nekonstatē ar tiesu kolēģija.

Tāpat no lietas materiāliem neizriet, ka SIA "/Nosaukums/" būtu izmaksājis 2013.gada augusta, septembra un oktobra darba samaksu /pers. I/ un /pers. J/, kā arī 2013.gada septembra darba algu /pers. AA/ pilnā apmērā. Tiesu kolēģija pievienojas iestādes atzinumam, ka sūdzības iesniedzējas iesniegtie AS "SEB banka" maksājuma uzdevumi ar norādīto mērķi "IEMAKSA" nenorāda uz to, ka tādējādi ir izmaksāta darba samaksa par 2013.gada augustu, septembri un oktobri /pers. I/ un /pers. J/.

Tiesu kolēģija atzīst, ka lietas materiālos esošie pierādījumi ir pietiekami, atzīstami par ticamiem un pieļaujamiem, lai secinātu, ka izskatāmajā gadījumā ir konstatējams, ka SIA "/Nosaukums/" izdarījusi administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts LAPK 41.pantā pirmajā daļā. Administratīvā pārkāpuma izdarīšana ir pierādīta, vērtējot visus lietā esošos pierādījumus kopumā, gan Valsts darba inspekcija, gan tiesa ir devusi savus secinājumus par to pieļaujamību, ticamību un attiecināmību, kas ir pietiekami, lai novērstu jebkādas šaubas, un tiesu kolēģija pilnībā pievienojas šiem secinājumiem.

Tiesu kolēģija sūdzības iesniedzējas argumentu, ka lietā netika pilnībā vērtēti un analizēti pierādījumi, atzīst par nepamatotu un noraidāmu.

Tiesu kolēģija atzīst, ka personas nevainīgums tiek prezumēts, ja nav pierādījumu par pretējo. Tiesai ir jāinterpretē šaubas par labu personai tikai tad, ja, novērtējot visus lietā esošos pierādījumus, tiesa nevar nonākt pie pārliecības par personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā. Administratīvā pārkāpuma izdarīšana ir pierādīta, vērtējot visus lietā esošos pierādījumu kopumā, tie ir pietiekami, pieļaujami un ticami, lai novērstu jebkādas šaubas par to, ka SIA "/Nosaukums/" ir pārkāpusi darba tiesisko attiecību regulējošo normatīvo aktu un administratīvā pārkāpuma kvalifikācija pēc LAPK 41. panta pirmās daļas ir pareiza.

Tiesu kolēģija nekonstatē procesuālus pārkāpumus, kas nepieļautu tiesvedību administratīvā pārkāpuma lietā un būtu pamats pirmās instances tiesas sprieduma atcelšanai un administratīva pārkāpuma lietvedības izbeigšanai. Fakts, ka sūdzības iesniedzēja pauž atšķirīgu viedokli, vērtējot pierādījumus, un nonāk pie citiem secinājumiem, pats par sevi nevar būt pamats lietā taisīt pirmās instances tiesas atceļošu spriedumu.

Apelācijas sūdzība nesatur tādus faktus, kuri nebija zināmi, taisot nolēmumu Rīgas rajona tiesā, sūdzības iesniedzēja nav norādījusi jaunus apstākļus vai pierādījumus, kas attiecas uz faktiskajiem un tiesiskajiem pārkāpuma apstākļiem.

SIA "/Nosaukums/" apstrīdējusi noteikto soda apmēru, norādot, ka piemērotais sods nav samērīgs ar izdarīto pārkāpumu un iestāde nepamatoti ir vadījusies pēc noteiktajām vadlīnijām, kas ir pretrunā ar LAPK normām.

Abilstoši LAPK 22.pantam administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

LAPK 32.pants noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Tiesu kolēģija atzīst, ka SIA "/Nosaukums/" piemērotais sods ir pietiekoši motivēts, tas ir samērīgs ar administratīvā pārkāpuma raksturu un smagumu, un ir izvēlēts atbilstoši likuma prasībām, ievērojot LAPK 41. panta pirmās daļas sankcijā paredzēto sodu. Apelācijas sūdzībā norādītos apstākļus iestāde ir ņēmusī vērā un vērtējusi nosakot sodu, atkārtoti pārvērtēt šos apstākļus apelācijas instances tiesai nav pamata. Tiesu kolēģija

nekonstatē apstākļus, kas netika vērtēti un būtu par pamatu soda samazināšanai.

Tiesu kolēģija atzīst, ka Rīgas rajona tiesa, izskatot lietu, ir ievērojusi vispārīgos tiesību principus un normatīvo aktu regulējumu, spriedums ir tiesisks un atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība noraidāma.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Latvijas APK 289.[12] un 289.[22] pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a

Rīgas rajona tiesas 2015.gada 20.marta spriedumu atstāt negrozītu, bet SIA "/Nosaukums/" apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese D.Kalniņa

Tiesneses S.Amola

S.Gļazere